

Jozefina Dautbegović

Jozefina Dautbegović se je rodila leta 1948 v Šušnjarima (Derventa, Bosna in Hercegovina). Diplomirala je iz hrvaškega jezika in zgodovine v Slavonskem Brodu ter do začetka vojne živela in delala v Doboju. Bila je urednica knjižne zbirke in revije za kulturo. Leta 1992 je zbežala na Hrvaško, kjer zdaj živi. Piše poezijo in prozo. Njene pesmi so objavljene v hrvaških in tujih antologijah. Prvo knjigo pesmi *Čemerike* je objavila leta 1979, sledilo je še več zbirk, objavljenih v BiH, zadnje tri *Kosilo s Poncijem* (1994), *Prizori s talnega mozaika* (1997), *Božja televizija* (2001), so izšle v Zagrebu. Predvsem zadnja zbirka je vzbudila veliko pozornost in bila nagrajena.

Zadnja bosanska zima

Kamor koli grem jo nosim kot dedno bolezen
ostala mi je v kosteh
v kostnem mozgu
V meni je zima poleti na Hvaru Korčuli ali v Opatiji vseeno
v meni traja neskončno globoko se je ukoreninila

Kdo ve v katerem delu mene leži ves njen sneg
ki je dokler me ni bilo
kakor v ljudskih zgodbah o zakletih krajih
padal sedem dolgih let
in se spremenil v ledenike
Od tedaj se mi letni časi menjajo
kakor v filmu samo pred očmi
v meni pa zima traja
Prav gotovo sem v kosteh ko sem odšla odnesla
zadnji bosanski sneg
ne da bi se zavedala da ga nosim za zmeraj

Pravim v kosteh a kdo ve kam se je zavlekel
mogoče mi stanuje v sivi možganski masi

in ga mete nepričakovano
prav ko se sprostim na +30 °C in uživam
kot kuščar na kamniti ogradi
Na vsem lepem začutim od nekod piha vleče me ledeni
veter za obleko
spoznam ga diši po bosanskem snegu
vendar za vsak primer mi
maha s palmovimi vejami pred nosom da bi me prepričal
Čprav praviloma ne jem sladoleda
vsakokrat na dnu posodice
s sadno solato z žličko trčim ob zledenelo sadje
Moja bosanska zima me najde sredi poletja
v ozkih ulicah primorskih mest
privleče se iz kake kletne odprtine
ali izza temnih oltarjev v romanskih cerkvah

Zaradi nje samo jaz nosim volnene jope na počitnice
a ko stopam v morje si vsakokrat želim navleči nogavice

Zardi nje mi rečeš kako si ledena
daj da ti pogrejem roke

Božja televizija

Mi smo Božja televizija
On nas je prav gotovo konstruiral samo zato
da ima v kaj gledati kadar ne pada
dež meteorjev v nebesih
Zavaljen v mehke oblake
menjava kanale
Kaj je danes na programu se vpraša
na prvem ljubezenski film na drugem vojna
na tretjem prenos nogometne tekme
in tako v neskončnost

Na svetu se dogaja marsikaj
najbrž mu je življenje zelo razburljivo
Nekateri mu zavidajo in mislijo kako dobro je biti Bog
in se sprašujejo kako velika je šele njegova satelitska antena
ko je tako dobro informiran

Jaz pa verjamem da on vse to lepo izključi
potegne zavese
in zaspi spanje pravičnega
kakor Bog ukazuje

Neki razmeroma dobronameren Bog

Je neki razmeroma dobronameren Bog
ki po popoldanskem počitku vključi
svoj že v mrežo vključeni vesoljski računalnik
in odpre *file* z mojim imenom da se spomni
kaj je zapisano v genetski kodi s papilarnimi linijami
Pregleduje nagnjenja in druge detajle DNA

On je bogmiodpusti dobronameren
vendar zelo pozabljiv Bog
Da bi mi izpolnil željo mi odpre kakšna vrata
šele ko sem notri ugotovim da niso prava
vendar vrata so se že zaprla

Včasih utegne biti naglušen in dokaj trdoglav
pusti me da Ga dolgo prosim ali močno trkam
dokler me ne zgrabi panika
Ponavadi odpre ko izgubim vsako upanje
in me zanese da vdrem v prostor
kar ne naredi bogve kakšnega vtisa o meni
pri navzočih

Dolgo sva skupaj vendar ne delava ravno sinhronizirano
Zna me puščati v negotovosti mi pripreti prste
ali mi prav ista vrata zaloputniti pred nosom tako silovito
da mi še dneve zvoni v ušesih

Niti pomisliti ne smem da bi rekla kaj si včasih mislim o
Njem
No pa tudi On nima o meni ravno visokega mnenja
Grozi da me bo reprogramiral ko bo imel kaj časa

Misli mu pogosto blodijo po sadovnjakih
v času zorenja rajskih jabolk

Domnevam da me še malo prenaša le zato
ker ga nihče ne zna bolj goreče prositi
in ker mu na poseben način dokazujem hvaležnost

Precej star je in se bojim
da bi se mu ko zadrema naključilo da pritisne *delete*
Ko resneje pretehtam mi bo hudo za njim
ker vem da se že dolgo kakor jaz boji
virusa v vesoljskem računalniku

Prazno z ostrimi robovi

Ni to tista praznina ko rečeš
prazno
in veš da znotraj ni nič
prazna soba prazna postelja prazne police
prazen prostor v omari prazne stene
in je lahko sklepati da so tu bile tudi slike
kajti na stenah še zmeraj visijo pravilni beli kvadrati
in pravokotniki

Pravzaprav bi bilo mogoče dolgo naštevati prazna mesta
v takšnih situacijah

Pri meni je to drugače
ko odideš je ves prostor še naprej zvrhan s tabo
le v predelu želodca
je docela prazno
in v tej praznini visi strah
prav tako pravilno razvrščen na bele kvadrate
in pravokotnike
vendar z ostrimi robovi
kot razbit kristal